

Interviu Vladimir Șargu, Primăria municipiului Mediaș

Dl. Vladimir Șargu a fost coordonatorul local din partea orașului Mediaș al [proiectului URBACT OP-ACT](#), început în noiembrie 2009 și finalizat anul acesta. Proiectul a căutat soluții pentru combaterea schimbărilor populației și a declinului demografic în orașe, precum și la provocările asociate acestui fenomen (declinul zonelor industriale, îmbătrânirea populației, declinul economic).

Care a fost scopul proiectului OP-ACT ?

Obiectivul proiectului a fost crearea unei strategii de dezvoltare specifice pentru orașele mijlocii. În general, atenția este concentrată fie pe comunitățile mici, care sunt afectate de depopulare, fie pe marile aglomerări urbane. Orașele mijlocii sunt neglijate, de multe ori neîncadrându-se pentru accesarea finanțării din fondurile europene. Iar orașul Mediaș este un oraș de dimensiuni medii, cu o populație de aprox. 50.000 de locuitori. Faptul că orașele mijlocii dispun de mai puține oportunități de finanțare decât celelalte categorii reprezintă o problemă generală în Uniunea Europeană. Așa s-a format prin intermediul programului URBACT rețeaua OP-ACT, care a adus împreună unsprezece parteneri, orașe din Germania, Austria, Olanda, Norvegia, Spania, Italia, Polonia, Ungaria, Letonia și România.

Ce ne puteți spune despre provocările întâmpinate în cadrul proiectului?

Prima problemă cu care ne-am confruntat în cadrul proiectului a fost definirea a ceea ce înseamnă un oraș de dimensiuni medii. De exemplu, orașul Dabrowa Gornicza din Polonia, cu o populație de 120.000 de locuitori, apare ca oraș de dimensiuni medii, în timp ce Notodden (Norvegia), care are o populație de 12.300 locuitori, este considerat tot un oraș de dimensiuni medii. Astfel am realizat că numărul de locuitori nu poate fi un element definitoriu pentru încadrarea în categoria de oraș mijlociu. Așa că am fost nevoiți să regândim întregul proiect.

O altă provocare a fost reprezentată de diversitatea problemelor orașelor partenere în proiect și de nevoia de a găsi teren comun în dezvoltarea soluțiilor. Planurile locale de acțiune pe care trebuia să le dezvoltăm în cadrul proiectului erau multe, și foarte diferite dar, în același timp aveau și elemente comune. De pildă, orașul Notodden a suferit de pe urma crizei economice, și își propusese dezvoltarea unui Plan local de acțiune pentru regenerare economică. La fel și Mediașul își dorește o revitalizare economică însă, spre deosebire de Notodden, nu își dorește atragerea de investiții în industria grea, ci valorificarea patrimoniului existent. Dintre orașele săsești medievale din România, Mediașul a folosit cel mai puțin această moștenire istorică.

Înțeleg că ați colaborat bine cu celelalte orașe-partenere. Aș vrea să vă întreb dacă lucrurile s-au petrecut la fel și la nivel local. Ați întâmpinat dificultăți în lucrul cu membrii Grupurilor locale de sprijin, cu celelalte părți interesate?

Un proiect de dezbatere, cum este Planul local de acțiune, nu este automat plăcut și acceptat de toată lumea, fiind natural să întâmpine o oarece rezistență la nivel local. Ce mi-a plăcut cel mai mult la Programul URBACT au fost instrumentele pe care ni le-a oferit pentru a depăși multe din obstacolele ce survin în cazul unui proiect dezbătut la nivel local. La [Universitatea de vară URBACT de la Krakovia](#) (Polonia, 2011) am învățat despre arborele problemelor, aplicând metoda asupra unui oraș imaginar, inventat de echipa URBACT pentru a ne fi mai ușor să o punem în practică. Acest instrument, destinat să faciliteze identificarea și definirea mai clară a problemelor, s-a dovedit a fi o unealtă de succes în munca cu Grupurile locale de sprijin (ULSGs). Arborele problemelor ne-a ajutat pe toți să conștientizăm mai bine propriile probleme, prezente în orașul nostru și, mai mult decât atât, să ne identificăm cu aceste probleme. Astfel, fie că era vorba despre un important director al unei companii naționale, sau despre un mic antreprenor, cu toții și-au dat seama că este și problema lor și că, prin urmare, trebuie să ia acțiune.

Cum a ajutat proiectul OP-ACT orașul Mediaș?

Pentru toate unitățile administrativ-teritoriale Strategia pentru perioada 2014-2020 reprezintă prioritatea zero. Iar orașul nostru, datorită Planului Local de Acțiune, dezvoltat prin proiectul OP-ACT, are deja 80% din strategia sa pentru perioada următoare. Suntem astfel, datorită acestui proiect URBACT, un model de eficiență pentru celelalte orașe, în ceea ce privește planificarea dezvoltării urbane.

Evident că nu am putut elabora în detaliu strategia de dezvoltare a orașului Mediaș, însă s-a reușit ulterior, ca urmare a proiectului OP-ACT, să se găsească parteneri și să se obțină o altă finanțare europeană, prin Programul Sud-Estul Europei (SEE), pentru un [proiect privind revitalizarea centrelor istorice](#), prin valorificarea surselor existente. În Mediaș, ne dorim galerii de artă, ateliere ale artiștilor, precum și o mai strictă reglementare a activității economice, fără a răni însă comunitatea și mediul economic și de afaceri.

Proiectul OP-ACT s-a încheiat la începutul acestui an. Mai aveți alt proiect URBACT în implementare în acest moment?

Într-adevăr, proiectul OP-ACT s-a încheiat oficial în luna ianuarie 2013, cu toate că am continuat lucrul cu ceilalți parteneri în vederea publicării [rezultatelor proiectului](#). În plus, orașul Dabrowa Gornicza și orașul Mediaș vor colabora în continuare, în afara proiectului URBACT, pentru dezvoltarea unei strategii în domeniul mobilității urbane. Recunosc că noi, la Mediaș, ne-am dorit foarte mult un alt proiect URBACT, însă nu am reușit să găsim la timp orașe-partenere pentru formarea unei rețele în domeniile noastre de interes, și astfel să participăm la cel de-al treilea apel de proiecte al programului, în 2012.

Ați fost prezent la [Universitatea de vară URBACT de anul acesta](#), ce a avut loc la Dublin, în perioada 28-31 august. Ne puteți împărtăși câteva impresii legate de participarea dvs. la acest eveniment?

Vă mărturisesc că prima impresie nu a fost una pozitivă. Eram ușor dezamăgit deoarece participasem și la Universitatea de vară de la Krakovia (Polonia), în urmă cu 2 ani și am observat că programa era foarte similară cu prima ediție. Mă temeam că va fi o recapitulare a

acesteia. La numai câteva ore de la începere însă, am fost foarte plăcut surprins să descopăr că experiența avea să fie una complet diferită. M-am bucurat să întâlnesc și să cunosc acolo o mulțime de oameni noi, interesanți, iar problemele puse și instrumentele prezentate în scopul rezolvării acestor probleme au fost complet diferite. Pot spune că m-am întors de la USU2013 cu idei noi și cu o perspectivă proaspătă asupra rezolvării provocărilor urbane. A fost ca o a doua prima dată (n.r.: *râde*).

Ce v-a plăcut cel mai mult la USU2013? Și evident, a fost ceva de care ați fost mai puțin mulțumit?

La Universitatea de vară de anul acesta am avut prilejul de a asculta o [prelegere](#) foarte interesantă a [Lindei Cheung](#), care a vorbit despre cum pot folosi primăriile la maximum rețelele sociale, fără însă a cădea în ridicol. Inițial niște canale de comunicare utilizate aproape exclusiv de cei tineri în scopul socializării, rețelele sociale reprezintă acum un instrument vital de comunicare atât pentru companiile private, cât și pentru instituțiile publice. Pentru cele din urmă, cel puțin în România, acestea reprezintă încă un potențial neexplorat, în ceea ce privește asigurarea legăturii cu cetățenii (diseminarea de informații către membrii comunității, colectarea reclamațiilor, etc.).

Nu mi-a plăcut faptul că a fost scoasă de pe agenda evenimentului Urbact Cafe, o inițiativă a organizatorilor pe care am apreciat-o foarte mult la ediția USU din Polonia și la Conferința anuală din 2012 de la Copenhaga, și care oferea un cadru de discuții relaxat pentru participanții din aceeași țară. Acolo puteam avea discuții libere, se putea divaga pe subiectele de interes pe care participanții și le găseau în comun. Glumind puțin, aș spune că atelierelor (LABs) sunt ca orele de matematică sau fizică, iar Cafe-urile ca ora de dirigiență. De aceea, mi-ar fi plăcut să văd și anul acesta un Urbact Cafe, însă organizat în jurul subiectelor comune, și nu al țării de origine.

De asemenea, am fost încântat de [vizitele de studiu](#), care sunt, de altfel, apanajul întâlnirilor URBACT.

Care a fost, în opinia dvs., cel mai util lucru pe care l-ați aflat sau învățat la USU2013? Și cum veți integra ceea ce ați învățat acolo în proiectele din orașul Mediaș?

Consider că foarte important este modul de gândire promovată de URBACT, sau ”metoda URBACT”. Instrumentele de lucru cu care echipa Urbact ne-a învățat să lucrăm la USU, precum arborele problemelor și arborele soluțiilor, sunt extrem de utile nu doar în proiectele URBACT sau din cadrul altor programe europene, ci pot fi aplicate și în munca noastră de zi cu zi. În grupul nostru ULSG (Grupul Local de Sprijin URBACT), mulți erau reticenți la a discuta mai întâi arborele problemelor, voiau să treacă direct la soluții. Au fost discuții aprinse, și s-a renunțat la prima etapă, dar apoi și-au dat cu toții seama că a fost o decizie greșită. Așa că s-a revenit la elaborarea arborelui de probleme, pentru că acesta permitea cel mai bine identificarea cauzelor specifice care stăteau la baza problemei generale și doar în baza lui puteau fi găsite soluții clare pentru fiecare dintre acestea.